

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2000

M50T

SCRÚDUIMHIR

CEOL – ARDLEIBHÉAL
CUMADÓIREACHT – RIACHTANACH (100 marc)
DÉARDAOIN, 22 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA, 2.00 go dtí 3.30

STAMPA AN IONAID
(Centre Stamp)

Móriomlán na
Marcanna

DON SCRÚDAITHEOIR

CEIST	MARC
1	
2	
3	
4	
5	
6	
IOMLÁN	
BÓNAS DON GHAEILGE	
MÓRIOMLÁN	
GRÁD	

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- Scriobh do scrúduimhir, de réir mar a iarrtar, sa bhosca thuas.
- Freagair na ceisteanna sna spásanna cui san fhreagarleabhar seo.
- Is féidir leas a bhaint as na spásanna ag deireadh an fhreagarleabhair do shracobair.

Freagair DHÁ cheist – CEANN AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus CEANN AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROIINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

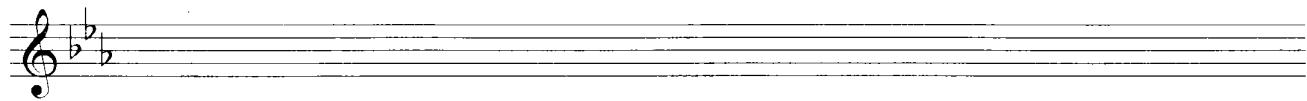
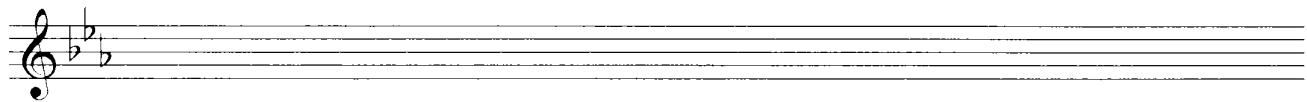
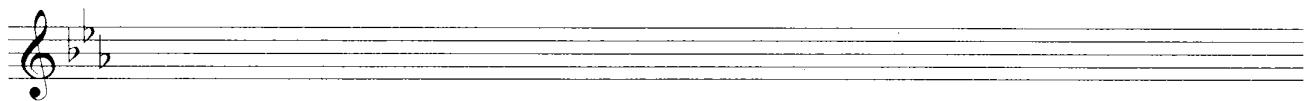
Gan ach CEIST AMHÁIN a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3.

C1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar thíos chun séis 16 barra a dhéanamh.
- Bíodh modhnú go dtí **an ceannasach** san áireamh ag pointe oiriúnach.
- Cuir isteach treoracha ceolchasaidh cuí (míriú agus dinimicí) leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis oiriúnach do do shéis ón liosta seo a leanas:

óbó   veidhlín   dordveidhil   fliúit   cláirnéid   basún   trumpa

Allegro (go mear)

(40)

C2 CEOLA CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Seo a leanas sliocht as an dán *An Fhuiseog* le Piaras Béasláí

Binn do ghlór, ón binn do ghlór,
A dhraoi bhig is deise ceol,
Thuas san aer ag spreagadh poirt
Le racht suilt, le mire mór.

- Cuireadh ceol leis an gcéad líne thíos.
- Cuir ceol leis na focail atá fágtha chun séis iomlán 16 barra a dhéanamh. (Is féidir leat dul thar líon na mbarraí seo, agus modhnú a chur san áireamh, más mian leat).
- Cuir isteach treoracha ceolchasaídh cuí, is é sin, luas, míriú agus dinimicí.

Andante (go mall)

The musical notation is in common time (indicated by 'C') and uses a treble clef. The key signature has one flat, indicating G major. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics 'Binn do ghlór, ón binn do ghlór,' are written below the notes, corresponding to the melody. There are four blank staves below the first one, suggesting where the student should continue the melody.

(40)

C3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D'FHOIRM RINCE A THUGTAR

Tugtar an mhír oscailte de ghabhóid anseo thíos.

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis 16 bharra a dhéanamh.
- Bain úsáid as an bhfoirm AA' BB'
- Bíodh modhnú go dtí **an ceannasach** san áireamh.
- Cuir isteach treoracha ceolchasaidh cuí (míriú agus dinimici).
- Roghnaigh irlis oiriúnach do do shéis uathu seo a leanas:

- fliúit Shasanach fhorshéise   veidhlín   dordveidhil   fliúit
 cláirnéid   basún   trumpa

Allegro (go mear)

(40)

ROIINN B – ARMÓIN (60 marc)

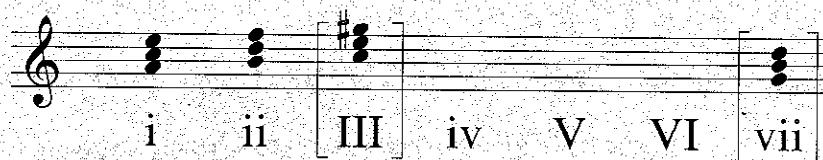
Gan ach CEIST AMHÁIN a fhreagairt sa roinn seo: C4 nó C5 nó C6

C4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DOIRD Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

- Rianaigh na cordaí atá ann sa mhionghléas A i ngreille an chordbhainc, é sin *nó* ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	E C A	F D B	G# E C			D B G#	
Siombail chorda	Am	Bdim	Caug			G#dim	
Uimhir Rómhánach	i	ii	III	iv	V	VI	vii

- Déan staidéar ar an dréacht céoil seo a leanas le Bellini (athchóirithe).
- Agus úsáid á baint agat as na cordaí a thaispeántar, cum nótaí séise agus doird chun an dréacht a chomhlánú sa stíl a thugtar.

Allegretto (cuíosach mear)

Am   E/G#   Am   Am/C   Dm   Dm/F   E

mf

F   E   Am   E7/G#   Am   Dm/F   E

E7   E7/D   Am/C   Am   Dm/F   Dm   E

E7   E7/D   Am/C   Am   Dm/F   Dm   E

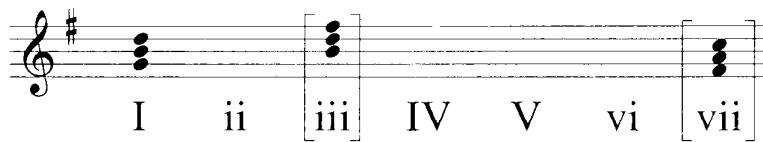
E7/G#   Am   Dm   Am/E   E7   Am

C5 CUMADÓIREACHT DORDNÓTAÍ AGUS SIOMBAILÍ CORDA D'FHONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

- Rianaigh na cordaí atá ann i mórghléas G i ngreille an chordbhainc, é sin nó ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	D B G		F♯ D B				C A F♯
Siombail chorda		G		Bm			F♯dim
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo a leanas agus cuir isteach comharthaí corda oiriúnacha sna boscaí atá ann dóibh.

- Ná bíodh an corda céanna sa suíomh céanna agat i mboscaí cóngaracha.
- Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda nó uimhreacha Rómhánacha, ach ná baintear úsáid astu araoí.
- Tabhair faoi deara nach foláir úsáid a bhaint as mionuimhreacha Rómhánacha do na mionchordai.
- Scríobh na dordnótaí i *stíl na hoscaithe a thugtar*.

Moderato (ar luas meánach) **Am**
ii   **D**   **G**
          V   **I**

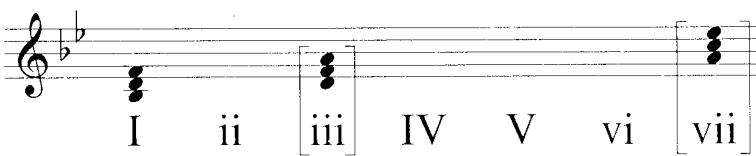
The musical score is divided into five measures. Measure 1: Am (two notes), ii (two notes), D (two notes), G (two notes). Measure 2: V (one note), I (one note). Measure 3: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 4: V (one note), I (one note). Measure 5: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 6: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 7: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 8: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 9: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 10: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 11: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 12: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 13: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 14: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 15: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 16: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 17: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 18: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 19: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note). Measure 20: Am (one note), ii (one note), D (one note), G (one note).

C6 CUNTRASHÉIS NÓ FORSHÉIS AGUS CORDAÍ TACAÍOCHTA A CHUR LE FONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

- Rianaigh na córdaí atá ann i mórghléas B maol i ngreille an chordbhainc, é sin nó ar an gcliath thíos.

Nótaí an corda	F D B $\flat$		A F D				E $\flat$ C A
Siombail corda	B $\flat$		Dm				Adim
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

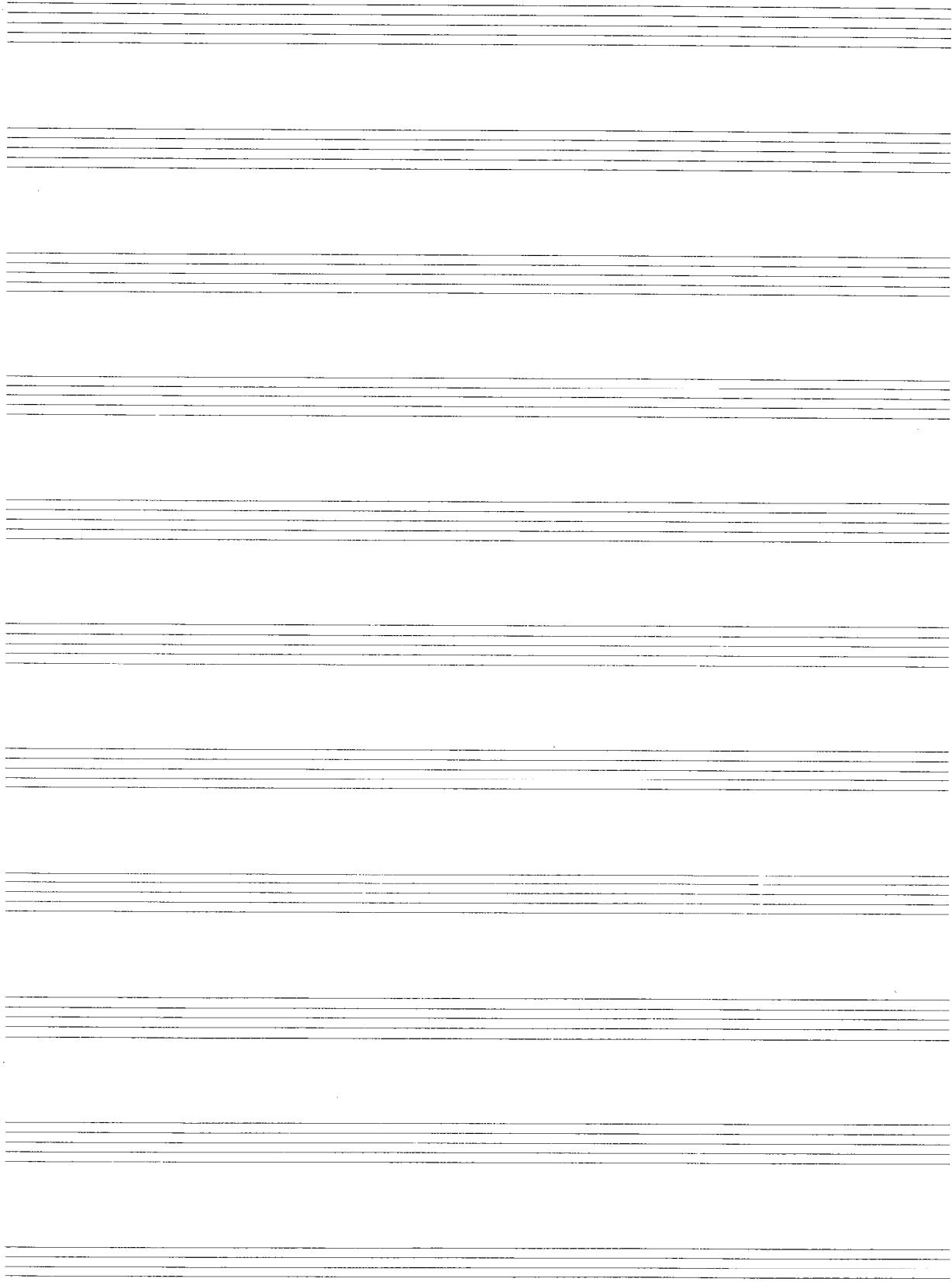

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo a leanas.
- Cuir isteach comharthaí corda oiriúnacha sna boscaí atá ann dóibh agus lean leis an bpáirt fhorshéisc sa stíl a thugtar chun an dréacht a chomhlánú.
- Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda nó uimhreacha Rómhánacha, ach ná baintear úsáid astu arao.
- Bain úsáid as *mionuimhreacha* Rómhánacha do *mhionchordai*.

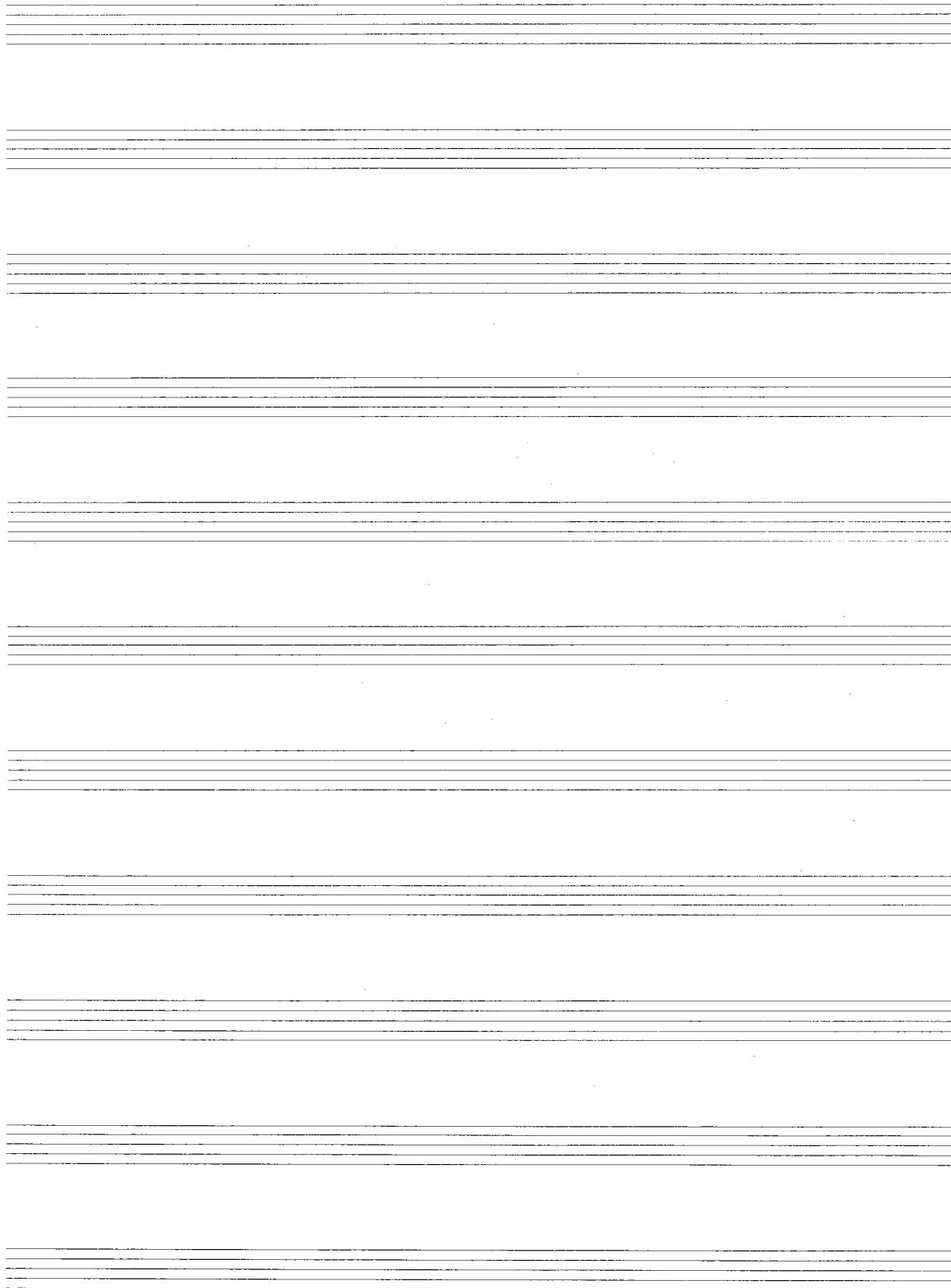
Allegro (go mear)

The musical score is divided into four systems. Each system has a treble clef, a B-flat key signature, and a 3/4 time signature. The first system includes dynamic markings 'Forshéis' and 'mf'. The second system starts with a bass clef. The third system starts with a treble clef. The fourth system starts with a bass clef. Each system concludes with a double bar line. Above each system, there are six empty square boxes for students to draw stems or arrows indicating musical direction.

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SCRÚDUIMHIR

--

CEOL - ARDLEIBHÉAL
ÉISTEACHT – RIACHTANACH (100 marc)
DÉARDAOIN 22 MEITHEAMH - MAIDIN, 9.30 go dtí 11.00

STAMPA AN IONAD
 (Centre Stamp)

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na
 Marcanna

--

CEIST	MARC
1	
2	
3	
4	
5	
6	
IOMLÁN	
BÓNAS DON GHAEILGE	
MÓRIOMLÁN	
GRÁD	

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- Scríobh d'uimhir scrúdaithe, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.
- Sula dtosnaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht samplach. Muna féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, labhair leis an bhFeitheoiranois.
- Bíodh cluas le héisteacht agat don ghíog rabhaíd agus do na fógraí ar an téip.
- Is féidir leat do chuid freagraí a scriobh de réir mar is toil leat féin, le linn an taifeadhaidh nó le linn na sosanna.
- Scríobh do chuid freagraí go léir ar an san fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. Sna ceisteanna ina dtugtar rogha, cuir tic sa bhosca cùi.
- Bain leas as na spásanna laistigh den chlúdach cùil do shracobair.
- Ná tabhair aon pháipéir eile isteach leat i halla an scrúdaithe.
- Nil cead labhairt, cnagadh, canadh ná crónán a dhéanamh le linn an scrúdaithe seo.

C1 Sliocht as *Cantáid uimh.* 78 de chuid Bach

- Cloisfidh tú an sliocht ina iomláine agus ansin déanfar gach cuid (A, B agus C) a athsheimn TRÍ huaire.
- Is é atá sa cheol ná líne shingil laghdaithe thíos.
- Freagair na ceisteanna ar leathanach a trí:

A (Barraí 1–8)

B (Barraí 8–36)

C (Barraí 36–50)

Cuid A, (Barraí 1–8)

- (i) Cén ghluaiseacht de chuid na cantáide ar tógadh an sliocht as?

- (ii) Sainaithin na trí uirlis atá ag seinm sna barraí tosaigh seo:

- (iii) Mínigh na figiúirí faoi na nótaí.

Cuid B, (Barraí 8–36)

- (i) Cuir ‘x’ ar an scór mar a dtosaíonn an guth íseal ag canadh.

- (ii) I mbarraí 16–18, tá an guth ard:

- ag déanamh aithrise ar an nguth íseal
- ag canadh i dtréacha leis an nguth íseal
- ina thost

- (iii) Líon isteach na nótaí atá ar iarraidh i mbarraí 25 agus 26.

Cuid C (Barraí 36–50)

- (i) Tá an uigeacht i mbarraí 38–42:

- homafónach   ilfhónach   monafónach

- (ii) Sainaithin an dúnadh i mbarra 50:

- (iii) Luaign bealach amháin ina bhfuil codarsnacht idir an ghluaiseacht seo agus an ceann roimhe sin:

C 2 Déanfar sliocht as an *Ceathairéad uimh. 1 don Phianó* de chuid Ghearóid de Barra a sheinm TRÍ huairé.

- Beidh sos oiriúnach ann tar éis gach seanma.
- Tugtar imlíne an scóir thíos.

528

535

542

545

550

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Ainmnigh an dá uirlis a sheinneann i dtosach an tsleachta seo.

(ii) Cén teicníc chumadóireachta a mbaintear úsáid as?

(iii) Cén fonn Éireannach ar a bhfuil an rannóg seo bunaithe?

(iv) Cén uirlis a thagann isteach i mbarra 542?

(v) Sainaithin dhá ghné eile de chuid stíl chumadóireachta de Barra a bhfuil fáil orthu sa sliocht seo.

-----

(10)

C 3 Déanfar sliocht as *Rapsóid Bhoihéimeach* de chuid Queen a sheinm TRÍ huairé.

• Beidh sos oiriúnach ann tar éis gach seanma.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cad iad na *trí* cinn díobh seo a leanas a chloistear sa sliocht seo:

tremolando

vibrato

glissando

lúbanna

con sordini

pizzicato

(ii) Sainaithin agus tabhair míniú gairid ar theicníc thaifeadta a mbaintear úsáid aisti sa sliocht seo.

(iii) Sa sliocht seo, is é a sheinntear ar an ngiotár agus ar an bpianó ná:

patrún séiseach suas

patrún séiseach síos

cordaí briste athsheanma

bloc-chordaí coinnithe

(iv) Roghnaigh an dá fhocal is fearr a dhéanann cur síos ar stíl an tsleachta seo.

tobchumach

ceoldráimach

bailéad

roc

blues

ragcheol

(v) Is féidir *Rapsóid Bhoihéimeach* a roinnt i gceithre phríomhrannón.

Tagann an sliocht seo, (an t-alt ceangail), roimh cé acu ceann díobh seo?

iontreoir agus príomhamhrán

rannóg cheoldráimach

dara amhrán

athfhoilsíú agus coda

(10)

C 4 Déanfar sliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* de chuid Tchaikovsky a sheinm TRÍ huaire.

- Beidh sos oiriúnach ann tar éis gach seanma.
- Tugtar imlíne an scóir thíos.

184

188

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Ainmnigh an dá uirlis ar a seinntear an tséis sa sliocht seo.

----- -----

(ii) Tabhair tuairisc ghairid ar an teicníc a mbaineann na doirdveidhlí agus na holldoirid úsáid aisti sa sliocht seo:

(iii) Cuir isteach na nótaí atá ar iarraidh sa scór i mbarraí 185–186.

(iv) Sa sliocht seo, is é a sheinntear ar na coirn ná:

arpéitsí

cordaí sioncóipithe

dréachtaí scálaí

(v) Ainmnigh agus déan cur síos ar dhá theicníc a mbaineann Tchaikovsky úsáid astu chun coimhlint a chur in iúl i dtaca le Téama an Aighnis sa saothar seo.

-----

(10)

C 5 Ceol Gaelach. Trí shliocht agus déantar gach ceann acu a sheinm TRÍ huaire. Tá gach sliocht bunaithe ar leagan den fhonn *Ansacht na nAnsacht*.

Freagair A agus B. Tabhair faoi deara go bhfuil rogha ceisteanna i B.

A. I gcás gach sleachta:

- (i) Sainaithin an guth agus/nó uirlis(i) a mbíonn an tséis á casadh acu agus an uirlis/na huirlisí a mbíonn an tionlacan á sheinm acu, de réir mar a oireann.
- (ii) Tabhair tuairisc ghairid ar an gcaoi a seinntear an dréacht, trí thrácht ar leith a dhéanamh ar ghnéithe de chuid cheol traidisiúnta na hÉireann agus/nó ar thionchair eile, de réir mar a oireann.

Sliocht 1	Guth /uirlis(i):
Séis	
Tionlacan	
Cóiriú an fhoinn/ tionchair/ stíl, de réir mar a oireann.	

Sliocht 2	Guth /uirlis(i):
Séis	
Tionlacan	
Cóiriú an fhoinn/ tionchair/ stíl, de réir mar a oireann.	

Sliocht 3	Guth /uirlis(i):
Séis	
Tionlacan	
Cóiriú an fhoinn/ tionchair/ stíl, de réir mar a oireann.	

B. Freagair CEANN AMHÁIN acu seo a leanas:

- (i) Déan cur síos ar chuid de na slite inar tharla imoibriú idir an ceol Gaelach agus stíleanna ceoil eile le blianta beaga anuas (i.e. comhtháithithe le *genres* ceoil eile). Déan tagairt do shamplaí agus do cheoltóirí ar leith i do fhreagra.

NÓ

- (ii) Déan cur síos ar thréithe na hamhránaíochta ar an sean-nós. Déan trácht ar shainghnéithe stíle ó réigiún go chéile. Déan tagairt d'amhrán agus d'amhránaithe i do fhreagra, de réir mar a oireann

NÓ

- (iii) Scríobh tuairisc ar na hathruithe a tharla i dtraigisiún an cheoil Ghaelaigh san fhichiú haois. Déan tagairt do shamplaí agus do cheoltóirí ar leith i do fhreagra.

NÓ

- (iv) Pléigh ceoltóir nó grúpa aonair i gcomhthéacs an cheoil Ghaeilge agus déan tagairt do shamplaí ceoil i do fhreagra.

(25)

C 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar dhá shliocht ó réamhcheol an cheolra *Annie Get Your Gun* de chuid Irving Berlin. Déanfar gach sliocht a sheinm TRÍ huairé.

- Freagair A agus B.

A.

- (i) Ainmnigh dhá uirlis ar a seinntear an tséis sna barraí tosaigh.

- (ii) Tá sioncóipiú sa sliocht seo. Mínigh an téarma seo agus cuir fáinne timpeall ar shampla ar bith de sa scór.

- (iii) Léirítear an chéad mhír sa scór. Sainaithin na míreanna eile agus abair cad é foirm an tsleachta.

- (iv) Léirigh an armóin sna boscaí a sholáthraítear trí úsáid a bhaint as siombailí corda nó uimhreacha Rómhánacha.

- (v) Is í an rithim atá i bpáirt an doird sa mhír thosaigh ná:

B. Déanfar an sliocht seo a sheinmanois TRÍ huaire.

The musical score consists of three staves of music. The first staff begins at measure 110, the second at measure 120, and the third at measure 125. Each staff has a treble clef, a key signature of one sharp, and a 3/4 time signature. The music includes various note values such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings like forte (f) and piano (p). There are three empty square boxes positioned above each staff for marking answers to the questions below.

(i) Ainmnigh an uirlis ar a seinntear an glissando (sleamhnán).

(ii) Léirigh an armóin sna boscaí a sholáthraítear trí úsáid a bhaint as siombailí corda nó uimhreacha Rómhánacha.

(iii) Cén cineál dúnta atá sa dá bharra dheireannacha?

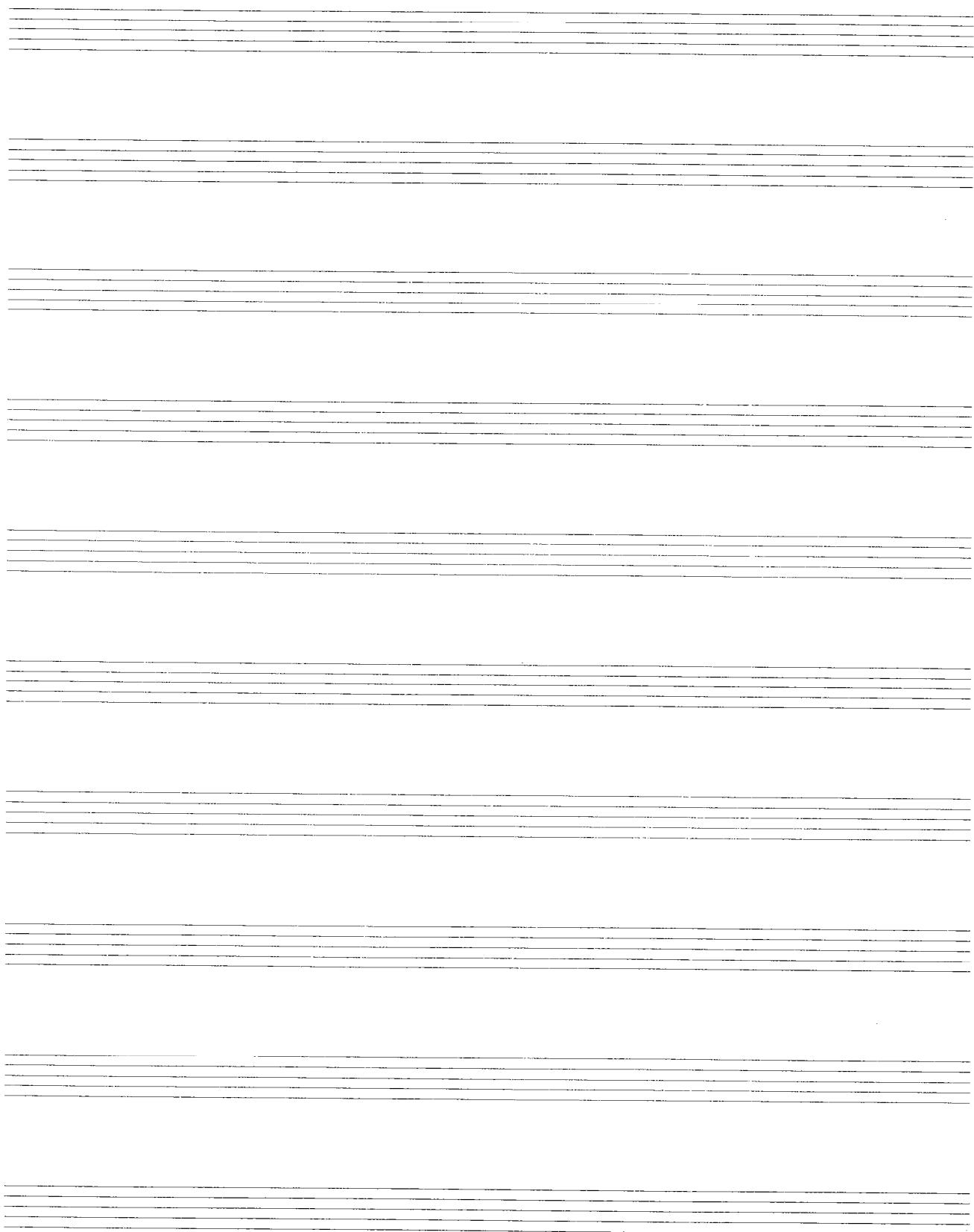
(iv) Cuir isteach na nótaí atá ar iarraig i mbarraí 118 agus 123.

(v) Léirigh na míreanna sa scór.

(20)

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

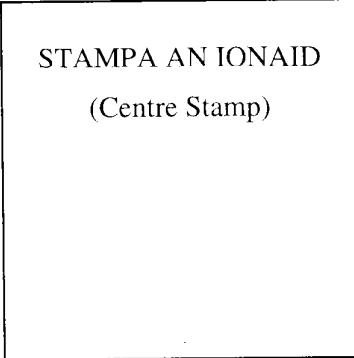
SCRÚDUIMHIR

CEOL – ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT – TOFA (100 marc)

DÉARDAOIN 22 MEITHEAMH – MAIDIN, 11.15 go dtí 12.00

STAMPA AN IONAID
(Centre Stamp)

Móriomlán na
Marcanna**DON SCRÚDAITHEOIR**

CEIST	MARC
1	
IOMLÁN	
BÓNAS DON GHAEILGE	
MÓRIOMLÁN	
GRÁD	

TREORACHA DO SCRÚDAITHEORÍ

- Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.
- Freagair na ceisteanna sna spásanna cui san fhreagarleabhar seo.
- Fág an freagarleabhar seo ar do dheasca ag deireadh an scrúdaithe.
- Baileoidh an feitheoir an closchaiséad a d'ullmhaisigh tú don scrúdú tofa seo.

Freagair GACH ceist.

1. Luaigh ábhar na hÉisteachta Tofa atá roghnaithe agat.

---

2. Déan liosta de na foinsí ar bhain tú úsáid astu agus staidéar á dhéanamh agat ar an ábhar seo.

---

3. Ainmnigh cúig dhréacht ceoil a ndearna tú staidéar orthu don Éisteacht Thofa seo chomh maith le hainm an chumadóra/cheoltóra, de réir mar a oireann.

Dréacht	Cumadóir nó Ceoltóir
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

4. • Scríobh tuairisc ar an ábhar atá roghnaithe agat.
• Sa tuairisc, inis mar a ndeachaigh an ceol i bhfeidhm ort féin.
• Déan tagairt do na nithe seo a leanas, de réir mar is cuí: ceoltóirí, tionchair, tréimhse, stíl, rithim, armóin, foirm, uigeacht, tionlacan, modh.
-
-
-
-
-
-
-
-

